

ONDERZOEK NATUURWETGEVING
nader veldonderzoek van gebruik door
vleermuizen, Huismus en Gierzwaluw
perceel Kortenoord 1,
Nieuwerkerk a/d IJssel

Moordrecht, 19 september 2024
in opdracht van
[REDACTED] (i.s.m. Introview)

Onderzoek in het kader van de natuurwetgeving:
Quick Scan flora & fauna, en naar aanleiding daarvan
nader vleermuisonderzoek

t.b.v. sloop en herbouw Basisschool Het Spectrum,
Honingzwam 2-6 te Alphen a/d Rijn

foto voorpagina: overzicht te slopen gebouw

*Voor gewaarmerkte rapportage,
contact opnemen met GroenTeam*

onderzoek en rapportage onder verantwoordelijkheid van:
[REDACTED], habitatbeoordeling en veldonderzoek
[REDACTED], eindrapportage en advies

*INHOUDSOPGAVE NADER ONDERZOEK**pagina*

1 VOORNEMEN EN TOELICHTING REGELGEVING	
1.1 Situering en ingreep.....	4
1.2 Globale kaders van de regelgeving.....	5
1.3 Beschermingsregiems (soortbescherming & gebiedsbescherming).....	8
1.4 Onderzoeksplan.....	10
2 RESULTATEN QUICK-SCAN ONDERZOEK (uit/ naar Watersnip Advies)	
2.1 Gebiedsbescherming: toetsing.....	12
2.2 Soortbescherming: bureauonderzoek en verkenning.....	12
3 UITVOERING NADER VELDONDERZOEK	
3.1 Inleiding, criteria en aanpak.....	19
3.2 Uitvoering veldonderzoek en resultaten.....	20
4 SAMENVATTENDE CONCLUSIES	22
GERAADPLEEGDE LITERATUUR	25
GEBRUIKTE TERMEN EN AFKORTINGEN	26
BIJLAGE 1 – DATA VELDONDERZOEK	28

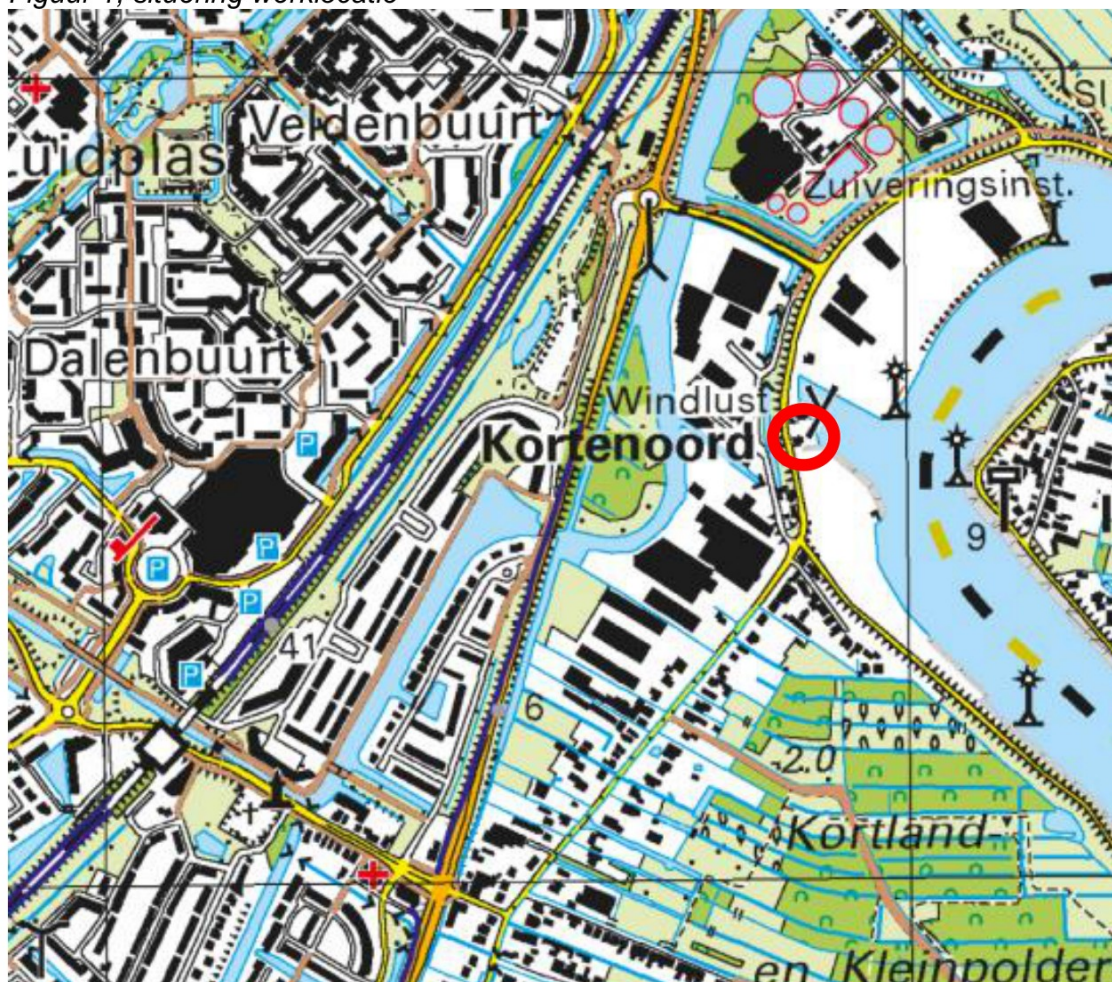
1 VOORNEMEN EN TOELICHTING REGELGEVING

1.1 Situering en ingreep

Situering plangebied

De werklocatie betreft een café met bijbehorend terras en parkeerplaats aan de westelijke oever van de Hollandsche IJssel, locatie Kortenoord 1, Nieuwerkerk aan den IJssel (zie figuren 1 en 2).

Figuur 1, situering werklocatie

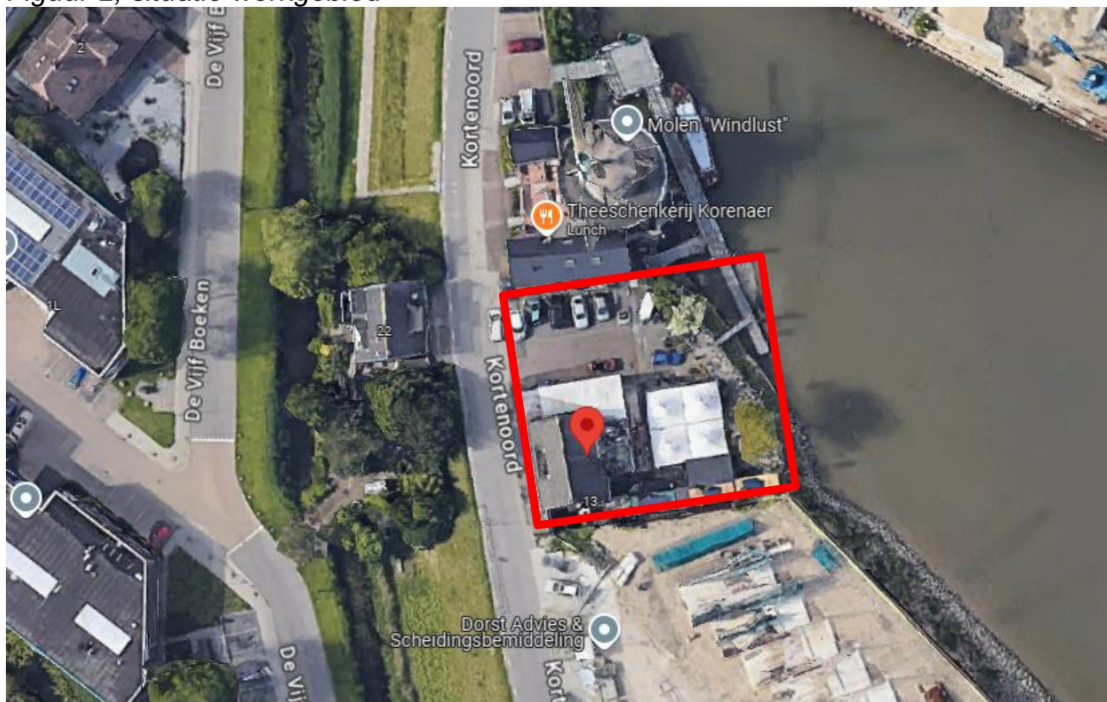
Voorgenomen ingreep

De werkzaamheden omvatten het volgende:

- sloop van de opstal;
- mogelijk kap van een boom;
- nieuwbouw van een woning;
- hernieuwde terreininrichting.

Deze werkzaamheden vallen in het kader van de natuurregelgeving, onder 'ruimtelijke ingreep', waartoe met betrekking tot de effecten op flora en fauna een onderzoekverplichting van kracht is met, indien uit het onderzoek de noodzaak daartoe blijkt, een aanvraag van een natuurvergunning (voorheen: ontheffing).

Figuur 2, situatie werkgebied

1.2 Globale kaders van de regelgeving

Voorgeschiedenis

De Quick Scan heeft nog plaatsgevonden onder de Wnb (november 2023). Sinds 1 januari 2024 is echter de Omgevingswet van kracht welke regelgeving dus ook de context van het nadere onderzoek vormt, zoals verder in dit hoofdstuk weergegeven.

Omgevingswet en 'Flora- en fauna-activiteit'

In de Omgevingswet wordt een ruimtelijke ingreep een 'flora- en fauna-activiteit' genoemd. Hiervan is sprake indien een ruimtelijke ingreep een mogelijk gevolg heeft voor een 'van nature in het wild levende' dieren of planten, ongeacht of deze soort/ soorten volgens de Omgevingswet beschermd zijn.

Deze regelgeving is weergegeven in het Besluit activiteiten leefomgeving ('Bal').

Bij dergelijke ingrepen of activiteiten bestaat een onderzoeksverplichting: door de initiatiefnemer dient met natuuronderzoek te worden aangetoond in hoeverre er met die ingreep mogelijk natuurschade kan ontstaan aan juridisch zwaarder beschermde (vergunningplichtige) planten en/of dieren zoals deze in de wet zijn vastgelegd (zie hieronder). Deze regelgeving is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving ('Bal').

Onderzoeksverplichting en gevolgen

Indien er aanwijzingen zijn dat een ruimtelijke ingreep gevolgen heeft voor flora en/of fauna, dient de initiatiefnemer op voorhand, op grond van objectieve gegevens, vast te stellen of nadelige gevolgen voor die planten of voor nesten, foerageerplaatsen, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en eieren van die soorten, kunnen worden uitgesloten.

- * Met dit onderzoek moet worden onderbouwd:
 - met welke beschermde, dan wel tevens vergunningsplichtige soorten rekening moet worden gehouden,
 - voor welke soorten effecten kunnen worden uitgesloten omdat ze er niet worden verwacht, en/of . .
 - welke soorten er niet zijn aangetroffen, dan wel kunnen worden uitgesloten omdat de planingreep geen natuurschade aan die soorten met zich mee brengt.
- Het uitsluiten van gebruik door (of schade aan) de betreffende soorten 'op voorhand' vergt een gedegen, controleerbare onderbouwing.

- * Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan moet worden nagegaan:
 - welke nadelige gevolgen kunnen optreden,
 - moeten zo nodig passende preventieve maatregelen worden genomen, óf
 - moet de activiteit worden gestaakt,
 - of, als 'staken' niet kan, passende herstelmaatregelen dienen te worden genomen.
- Deze onderzoeksverplichting geldt overigens niét voor exoten en voor soorten die voorkomen buiten het natuurlijk verspreidingsgebied.

Bovenstaande betekent dat:

- met onderzoek in ieder geval moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van soorten planten en dieren die kwetsbaar of bedreigd zijn;
- het altijd geldt voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning;
- dit bovendien niet beperkt is tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten zoals foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Voor zover er in het kader van soortbescherming géén vrijstelling van toepassing is (zie bij 'vergunningplicht'), vergt dat voor het vereiste onderzoek een oriëntatie op de database van NDFF met tenminste een habitatverkenning. Daarmee wordt beoordeeld of er voor de mogelijk te verwachten vergunningsplichtige gevallen, significante onderdelen van het leefgebied in het geding kunnen zijn.

In dat laatste geval is er een nader soortgericht onderzoek vereist, uit te voeren volgens de richtlijnen in beschikbare Kennisdocumenten (Bij12) of het vleermuisprotocol van het GAN.

Naast deze onderzoeksverplichting met betrekking tot soorten:

- moet er tevens worden aangetoond in hoeverre gebiedsbescherming in het geding is, zoals met betrekking tot Natura 2000, tot Natuurnetwerk Nederland (NNN) of andere provinciale gebiedsbescherming, (gebiedsbescherming, zie blz.9-10);
- is er, afhankelijk van de situatie, ook een onderzoeksverplichting met betrekking tot stikstofuitstoot aan de orde ('Aanvullingsbesluit', zie ook blz. 9-10).

Doel en strekking van dit natuuronderzoek

Naast en naar aanleiding van de eerder verrichte Quick Scan als bureaustudie met een veldverkenning en habitatbeoordeling, omvat deze rapportage een nader veldonderzoek naar eventueel gebruik van de te slopen bebouwing door vleermuizen, Huismus en Gierzwaluw.

Vergunningsplicht

Voor een 'flora- en fauna-activiteit' is in het BAL een 'vergunningplicht' met voorwaarden opgenomen. De vergunningsplicht is van toepassing bij effecten op 'richtlijnsoorten', zwaarder beschermde soorten zoals zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en op de lijst 'andere soorten' zoals genoemd in Bijlage XI van het BAL. Deze 'andere

soorten' betref inheemse soorten en deels ook soorten van de Rode Lijst, die niet onder de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen.

Vrijgestelde soorten: voor deze laatste lijst 'andere soorten' bestaat tegelijkertijd de mogelijkheid dat provincies daaruit soorten aanwijzen welke worden vrijgesteld van deze vergunningsplicht, wat wordt aangegeven in de provinciale Omgevingsverordening.

Vergunningsvoorwaarden

Een vergunning kan uitsluitend worden verkregen wanneer de gunstige staat niet in het geding komt. De voorwaarden daartoe staan in de Habitatrichtlijn genoemd:

- * uit populatie-dynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat op lange termijn zal blijven, en . . .
- * het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd kleiner lijkt te zullen worden, en . . .
- * er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

Voorts dient de ingreep tegemoet te komen aan een wettelijk belang zoals is opgenomen in het betreffende beschermingsregiem (zie blz.8-9 'Soortbescherming' en 'wettelijke belangen' blz.9).

Bevoegd gezag

Voor de toekenning van vergunningen evenals de handhaving ligt het primaat bij de verschillende provincies. Op gemeentelijk niveau ligt er een signaleringsfunctie, waaraan echter geen gezag kan worden ontleend: die bevoegdheid ligt bij de Provincie. In de meeste provincies is deze functie overigens uitbesteed aan de betreffende provinciale Omgevingsdienst. De in te lossen voorwaarden worden in de vergunningen nader aangegeven, zoals voorheen onder de Wnb in de toen zogeheten 'ontheffingen'.

Specifieke en algemene zorgplicht

Indien een ruimtelijke ingreep gevolgen heeft voor flora en/of fauna bestaat daartoe een 'specifieke zorgplicht'. Deze betreft de effecten op soorten van vrijwel alle ruimtelijke activiteiten, óók voor de niet-vergunningsplichtige soorten. Deze brengen de zorgverplichting met zich mee om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (art. 11.27, 1e lid Bal); en . . .
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Met betrekking tot deze specifieke zorgplicht is de bescherming gericht op '*van nature, in het wild levende dieren of planten*'.

Daarnaast is ook nog de 'algemene zorgplicht' van kracht:

Deze geldt voor *alle*, dus ook níet-beschermde soorten. Indien bij een flora- en fauna-activiteit individuele dieren of hun vaste verblijfplaatsen worden verstoord of bedreigd, wordt in de Omgevingswet vereist dat '*een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd*' (herkomst Min.v. EZ 2016/ § 2.4).

Ten aanzien van beide vormen van zorgplicht bestaat een ketenverantwoordelijkheid tussen initiatiefnemer en uitvoerder.

1.3 Beschermingsregiems

In deze regelgeving wordt onderscheid gemaakt in ‘Soortbescherming’ en ‘Gebiedsbescherming’, voor welke beide regiems de onderzoeksplicht geldt.

A Soortbescherming

De bescherming van soorten is gericht op de soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en een lijst van ‘Andere soorten’

* De Vogelrichtlijn is van toepassing op alle inheemse vogels: bedreiging van vogels, of verstoring van vogels tijdens het broeden is niet toegestaan, in beginsel ook niet middels een vergunning.

Met betrekking tot de in gebruik zijnde nesten is er bovendien een lijst met vogels die jaarlijks hun nest opnieuw gebruiken dan wel er jaarlijks terugkeren. Deze groep is verdeeld in 5 categorieën (zie RvON 2021) waarvan het nest van categorieën 1 t/m 4 het jaarrond, dus óók buiten het broedseizoen, beschermd is en het nest buiten het broedseizoen vergunningsplichtig is.

* De Habitatrichtlijn is van toepassing op een daartoe opgenomen lijst met soorten zoogdieren, reptielen, amfibieën, dagvlinders, libellen, vissen, vaatplanten, kevers en ‘overige ongewervelden’ (weekdieren). Deze groep soorten is bij verstoring of bedreiging te allen tijde vergunningsplichtig.

* De vergunningsplichtige lijst ‘andere soorten’ zoals opgenomen in de Bijlage IX (art.11.54 Bal) omvat inheemse soorten vaatplanten, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, en kevers.

Ten opzichte van de eerdere situatie onder de Wnb zijn aan de Bijlage nog soorten toegevoegd waaronder ook een selectie uit Rode Lijst-soorten.

Hierbij gaat het om de bescherming van individuele (inheemse) soorten dieren en planten, te weten de ‘richtlijnsoorten’ en de ‘andere soorten’ (zie boven).

Daarbij wordt in de Omgevingswet gesproken over schadelijke handelingen die leiden tot een ‘vergunningsplichtig geval’.

Deze handelingen bestaan voor de verschillende beschermingsregiems uit:

Schadelijke handelingen Vogelrichtlijn (art.11.37 Bal):

* het vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten van die vogels;

* het (opzettelijk) verstoren van vogels.

Schadelijke handelingen Habitatrichtlijn (art.11.46 Bal):

* het verstoren van dieren;

* het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren;

* het plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b Hrl of bijlage I verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Schadelijke handelingen andere soorten (art.11.54 Bal):

* het beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren;

* het in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van soorten vaatplanten zoals genoemd in bijlage IX, onder B.

Voor deze lijst ‘andere soorten’ bestaat tegelijkertijd de mogelijkheid dat provincies daaruit soorten aanwijzen welke worden vrijgesteld van deze vergunningsplicht, wat wordt aangegeven in de provinciale Omgevingsverordening.

Wettelijk belangen bij een ‘vergunningsplichtig geval’

Bij eventuele aanvraag van een vergunning in het kader van soortbescherming is onder meer bepalend, naast ‘de gunstige staat’ (zie vergunningsvoorwaarden blz.7), of er een wettelijk belang uit het betreffende beschermingsregiem van toepassing is.

Daarbij wordt onder het belang ‘*ruimtelijke inrichting of ontwikkeling*’ bij soortbescherming géén vergunning afgegeven voor soorten van de Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn, behalve indien de ecologische functionaliteit van de soort daarmee *geheel niet* wordt aangetast, bijvoorbeeld door het nemen van maatregelen.

Een vergunning kan uitsluitend worden afgegeven indien de situatie van de ingreep voldoet aan de specifieke bij het beschermingsregiem behorende belangen:

- * Voor soorten van de Vogelrichtlijn (zoals jaarrond beschermde nesten) wanneer:
 - er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
 - de ingreep nodig is in het kader van een voorgeschreven wettelijk belang, (onder meer openbare veiligheid, volksgezondheid, de veiligheid van het luchtverkeer e.a., zie § 3.1/ art. 3.3).
- * Voor soorten van de Habitatrichtlijn wanneer:
 - er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
 - de ingreep nodig is in het kader van een voorgeschreven wettelijk belang, onder meer: volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten (zie § 3.2/ art.3.8).
- * Voor ‘andere soorten’ wanneer:
 - de ingreep nodig is in het kader van een voorgeschreven wettelijk belang, te weten volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang;
 - het uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling betreft (algemeen belang);
 - in het kader van een goedgekeurde Gedragscode.

B Gebiedsbescherming

Hierbij gaat het om werkzaamheden met betrekking tot speciale beschermingszones in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn (resp. REG 1979 en REG 1992/1997), dus in Natura 2000-gebieden. Wanneer deze effecten kunnen hebben op ‘aangewezen soorten’ en de instandhouding van de natuurlijke habitats, zijn deze vergunningsplichtig.

Deze bescherming is gericht op:

- speciaal aangewezen gebieden (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en aangewezen weidevogelgebieden); daarbij zijn met name voor Natura 2000-gebieden ook prioriteitssoorten en –habitats aangewezen;
- gebieden buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden die een aanwijsbare ecologische functie voor de aangewezen soorten uit Natura 2000-gebieden vervullen en daarmee eveneens onder dat regiem vallen (‘externe werking Natura 2000’).
- het reguleren van stikstofemissie en –depositie als gevolg van ruimtelijke ingrepen en/of nieuw gebruik in de bredere omgeving, wat is opgenomen in het ‘Aanvullingsbesluit Bal’ (zie ook Bij12 ‘Stikstof en Natura 2000’).

Ook hiertoe geldt een onderzoeksverplichting en bestaat bij ruimtelijke ingrepen een 'vergunningsplicht' indien deze mogelijk schade toebrengen aan voor dat gebied aangewezen, te beschermen 'natuurlijke habitatgebieden' en 'aangewezen soorten': hiertoe bestaat géén vrijstellingsregeling.

Overigens geldt er m.b.t. stikstofemissie een uitzondering indien de voorgenomen ingreep 'groot onderhoud' betreft. In afwijking van het vervallen van de 'bouwvrijstelling' is de 'Handreiking Beheer en Onderhoud' met zijn vrijstelling met betrekking tot stikstofdepositie zoals opgesteld door LNV, nog onverminderd van kracht. Dat is van toepassing als het gaat om beheer en onderhoud dat erop is gericht om de functie van objecten en het prestatieniveau dat daaraan wordt gesteld, zoals ontworpen en aangelegd, tijdens de levensduur te behouden (zie ook 'Handreiking beheer en onderhoud', Ministerie van LNV 2019/ Unie van Waterschappen 2020).

De regels van soort- en gebiedsbescherming sluiten elkaar niet uit, doch vullen elkaar aan. Toetsing aan gebiedsbescherming vindt alleen plaats indien in het onderzoeksgebied 'aangewezen' soorten en/of habitatgebieden in het geding zijn, terwijl toetsing aan de soortbescherming in beginsel *altijd* vereist is (en stikstofdepositie in reguliere gevallen), zowel binnen als buiten beschermde gebieden.

1.4 Onderzoeksplan

Met dit onderzoek wordt stapsgewijs ingezoomd op de situatie en vastgesteld welke juridisch zwaarder beschermde soorten of verstoring daarvan, kunnen worden uitgesloten en mogelijk aanvullende maatregelen in het Ecologisch Werkprotocol vergen.

Werkstap 1, analyse bestaande gegevens

De situatie wordt getoetst aan indicaties van de NDFF, aan de verspreiding van soorten op basis van bekende biogeografische informatie uit verspreidingsatlassen, overige literatuur en andere beschikbare onderzoeken.

Op basis hiervan en van de algemene habitat van de werklocatie wordt vastgesteld welke juridisch zwaarder beschermde soorten in dit gebied verwacht en bedreigd kunnen worden en welke daarvan op voorhand al kunnen worden uitgesloten.

Met betrekking tot 'uitsluitingen' in het kader van de regelgeving wordt in de rapportage aandacht geschonken aan *alle* mogelijke soortgroepen van (beschermde) organismen. Voor sommige soortgroepen is dat niet méér dan het aangeven waarom daarvan *géén* vergunningsplichtige soorten op de locatie worden verwacht, dan wel waarom sommige soorten *niet* worden bedreigd of verstoord.

Werkstap 2, toetsing aan gebiedsbescherming

Dit omvat toetsing aan de regelgeving in het kader van de Omgevingswet en van provinciaal gebiedenbeleid (Natura 2000 en NNN, zie hfdst.3). Daarbij wordt beoordeeld of er wellicht ook andere natuurregelgeving in het geding kan zijn.

Bovendien omvat gebiedsbescherming ook de stikstofdepositie (zie ook vorige bladzijde) waartoe met betrekking tot stikstof regulier een Aerius-berekening moet worden uitgevoerd, met uitzondering van 'groot onderhoud' (zie boven).

Werkstap 3, habitatbeoordeling

Naar aanleiding van het bovenstaande wordt op basis van een verkenning een beoordeling gemaakt van de terreinkenmerken, de biotoop, de lokale habitat en van de ecologische betekenis van het effectieve werkgebied.

In de conclusie wordt naar aanleiding van de nader beschreven habitat, vastgesteld welke voor de betreffende Provincie vergunningsplichtige en eventuele 'aangewezen soorten' (Natura 2000) voor de gegeven situatie op voorhand kunnen worden uitgesloten, wat ook geldt voor het al of niet van toepassing zijn van de 'externe werking' met betrekking tot 'aangewezen soorten'.

Voorts wordt in deze stap bepaald voor welke vergunningsplichtige soorten nader veldonderzoek vereist is om deze al-of-niet te kunnen uitsluiten, dan wel een vergunning moet worden aangevraagd.

Tot zover betreft dit onderzoek een 'Quick Scan': bureaustudie met veldverkenning.

Werkstap 4, nader veldonderzoek

Dit wordt uitgevoerd volgens de criteria zoals daartoe zijn vastgelegd in het GAN 2021 (het protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevens Autoriteit Natuur). Daarin zijn de omvang, frequentie, periode en onderzoeksduur waaraan het onderzoek moet voldoen, strikt vastgelegd. Voor vleermuisonderzoek vergt dat de periode vanaf half mei tot ca. half september (zie hoofdstuk 3).

Werkstap 5, eindconclusie en advies

De rapportage wordt afgerond met een puntsgewijze samenvatting van conclusies en consequenties, met een eventuele toetsing van consequenties, de haalbaarheid van het plan en het advies aan welke voorwaarden moet worden voldaan om een natuurvergunning voor sloop te kunnen verkrijgen (zie hoofdstuk 4).

Leeswijzer

In de rapportage wordt de volgorde van de hierboven aangegeven onderzoeks- en onderbouwingsstappen aangehouden. Waar het voor de betreffende onderbouwing nodig is om informatieve kaders te schetsen, is dat in deze paragraaf beknopt aangegeven (zie blz.5 t/m 11). Daarmee ontstaat de volgende opzet van de rapportage:

- * In hoofdstuk 1 zijn de uitgangssituatie, het voornemen, de aanpak van het onderzoek en de meest elementaire regelgeving aangegeven.
- * In Hoofdstuk 2 wordt op basis van beschikbare verspreidingsgegevens en recente gegevens uit de databank van de NDFF, de literatuurstudie met daaruit voort komende conclusies uitgevoerd.
- * In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op vigerende gebiedsregelgeving (Natura 2000 en NNN), de verkenning van het te onderzoeken gebied en eventueel het veldonderzoek zelf.
- * In hoofdstuk 4 worden de voor de uitvoering relevante conclusies kort samengevat en wordt advies gegeven met betrekking tot de gewenste nadere handelwijze.

De rapportage wordt beëindigd met lijsten van geraadpleegde literatuur en van gebruikte termen en afkortingen, en een bijlage met vermelding van onderzoeksdata.

2 RESULTATEN QUICK-SCAN ONDERZOEK

(uit/ naar Watersnip Advies)

2.1 Gebiedsbescherming: toetsing

Natura 2000

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Natura 2000-gebied 'Boezems Kinderdijk' ligt op 8,88 km ten zuiden van het plangebied. Natura 2000-gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' ligt op 9,80 km ten noordoosten van het plangebied.

Boezems Kinderdijk beschikt niet over stikstofgevoelige habitattypen. Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein heeft wel habitattypen die aangewezen zijn als stikstofgevoelig. Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Boezems Kinderdijk' zijn: Krakeend, Porseleinhoen, Purperreiger, Slobeend, Smient, Snor en Zwarte Stern.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Platte schijfhoren, Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura 2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient en Krakeend foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura 2000-gebied. Het plangebied is echter niet geschikt voor deze wetlandsoorten als foerageergebied, vanwege de hoge cultuurdruk.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura 2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Stikstofdepositie

Het initiatief betreft de sloop en bouw van één woning. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied met stikstofgevoelige habitattypen is 9,80 km. De grenswaarden conform de tabel uit het stroomschema is sloop en bouw van 1 woning bij 1900 meter. De afstand is hoger dan de grenswaarde. Er is geen stikstofdepositieberekening nodig van de aanlegfase en de gebruiksfase.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied. Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van het café en bouw van de woning zal vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

2.2 Soortbescherming: bureauonderzoek en verkenning

Werkwijze

Het onderzoek dat in dit hoofdstuk per soortgroep wordt weergegeven omvat de toetsing van de locatie aan de meest actuele bronnen met reeds bestaande inventarisatie- en verspreidingsgegevens en een veldverkenning op 21 november 2023.

De gegevens waarop deze toetsing is gebaseerd, omvatten veelal een aanzienlijk groter gebied dan de onderzoekslocatie: naar aanleiding hiervan wordt nader ingezoomd op de

habitat van de nader begrensde werklocatie. De gegevens uit het bureau-onderzoek bieden een goede indicatie doch zijn niet geheel toegespitst op de werklocatie en vergen *tenminste* nog een aanvulling door een habitatbeoordeling op de locatie.

Op basis van het bureau-onderzoek en de habitatbeoordeling wordt vervolgens bepaald welke (zwaarder) beschermde soorten in het werkgebied wellicht kunnen worden verwacht en welke soorten in het kader van de Omgevingswet (Bal) aanvullende veldinventarisatie vergen om vast te stellen of ze alsnog van aanwezigheid kunnen worden uitgesloten, dan wel zullen moeten leiden tot aanvraag van een natuurvergunning.

De eventuele *noodzaak* tot nadere inventarisatie wordt afgeleid uit de samenhang tussen bureau-onderzoek, de habitatbeoordeling van het te onderzoeken gebied en de 'soort' ingreep (§ 1.1).

Methode Quick-Scan onderzoek

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. Soorten die op een afstand van 0 tot 1km zijn waargenomen, worden in dit rapport behandeld. Indien relevant worden soorten op een afstand van 1 tot 5km ook genoemd. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Vervolgens hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies op dinsdag 21 november 2023 een Flora- en fauna-verkenning in het plangebied uitgevoerd. Tevens is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Er is als volgt te werk gegaan:

- Met behulp van een ladder is de dakconstructie van de gebouwen aan de binnen- en buitenzijde geïnspecteerd op eventueel aanwezige ruimtes.
- Met behulp van een schroevendraaier en koevoet zijn de aanwezige spleten/ruimten gecontroleerd op mogelijk gebruik als invliegopening door vleermuizen.
- Er is gezocht naar sporen die duiden op aanwezigheid van vleermuizen (bijv. uitwerpselen).

Flora

De aanwezigheid van plantensoorten in het plangebied is zeer beperkt. Langs de noordzijde van het café staan een aantal kruiden, als Klein kruiskruid en Paardenbloem. Op het terras staat een Esdoorn. De oever beschikt wel over diverse soorten vegetatie als, Braam, Smeerwortel en Riet.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Kauw en Winterkoning. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Er zijn geen broe-

dende vogels aangetroffen, omdat de inventarisatie buiten het broedseizoen is uitgevoerd. De bomen binnen het plangebied zijn niet geschikt als broedlocatie voor vogels. Dit komt door de aanwezige cultuurdruk vanuit het terras.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd.

Gierzwaluw en Huismus maken gebruik van menselijke bebouwing als nestlocatie. Hier nestelen deze soorten onder dakpannen of in grote scheuren en gaten in muren. In het plangebied zijn geen huismussen of gierzwaluwen aangetroffen. Echter biedt de bebouwing wel mogelijkheden voor deze soorten om te gebruiken als nestlocatie.

Een aantal van de kantpannen zitten los en bieden ruimte voor de Gierzwaluw het dak te betreden. Tevens ontbreken er dak- en kantpannen. Zowel de Gierzwaluw als Huismus kan gebruik maken van deze locaties. Bij één van de ontbrekende pannen zijn takken waargenomen die duiden op een nestpoging van vogels (zie figuur 1). Welke soort is onbekend.

Het plangebied is niet geschikt voor andere vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels en uilensoorten.

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten van andere soorten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten van roofvogels en uilen worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 1, missende dakpan met takken

Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied. Schade aan (algemene) vissoorten is derhalve niet aan de orde.

Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Meerkikker (allen Wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming een algemene vrijstelling in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt de Rugstreeppad (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de bredere omgeving van het plangebied (1-5km). De Rugstreeppad komt voor-

namelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook overgangen in het landschap als dijktafsluitingen en de grenzen tussen bovenland en droogmakerij vindt de Rugstreepdier aantrekkelijk als leefgebied. Voor de voortplanting maakt de Rugstreepdier gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreepdier maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van de Rugstreepdier in het plangebied kan momenteel worden uitgesloten. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen en regenwater kan stagneren, wordt het gebied mogelijk wel aantrekkelijk als voortplantings- en overwinteringsgebied. De Rugstreepdier staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

Reptielen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde reptielen voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km).

Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere beschermde zoogdieren voorkomen in de omgeving van het plangebied, namelijk Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Huis-spitsmuis, Konijn, Vos, Wezel en Woelrat (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de Bever (Wnb-hrl) voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km). De Bever komt voor in overgangsgebieden tussen land en water, o.a. in moerassen, langs beken, en rustige rivieren en meren. Langs het water moeten bossen aanwezig zijn, waar voldoende hout aanwezig is wat de Bever kan gebruiken om dammen van te maken. In het plangebied komen deze biotopen niet voor. De aanwezigheid van de Bever in het plangebied kan worden uitgesloten.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (Wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. In het kader van het vleermuisprotocol is een bouwkundige inspectie uitgevoerd. Vleermuizen maken gebruik van menselijke bebouwing en boomholtes als verblijfplaatsen. De bebouwing in het plangebied bestaat uit stenen muren met pannendaken. De uitbouw is afgewerkt met plastic steenstrips met daarachter isolatiefolie.

Aan de zuidzijde van de bebouwing hangen twee vleermuiskasten van het type Beau-maris Midi (zie figuur 2). Deze zijn opgehangen in verband met de ontwikkeling van de woningen van 'De Zelling onderneming' zuidelijk van het plangebied.

Figuur 2, Zuidelijke muur met vleermuiskasten

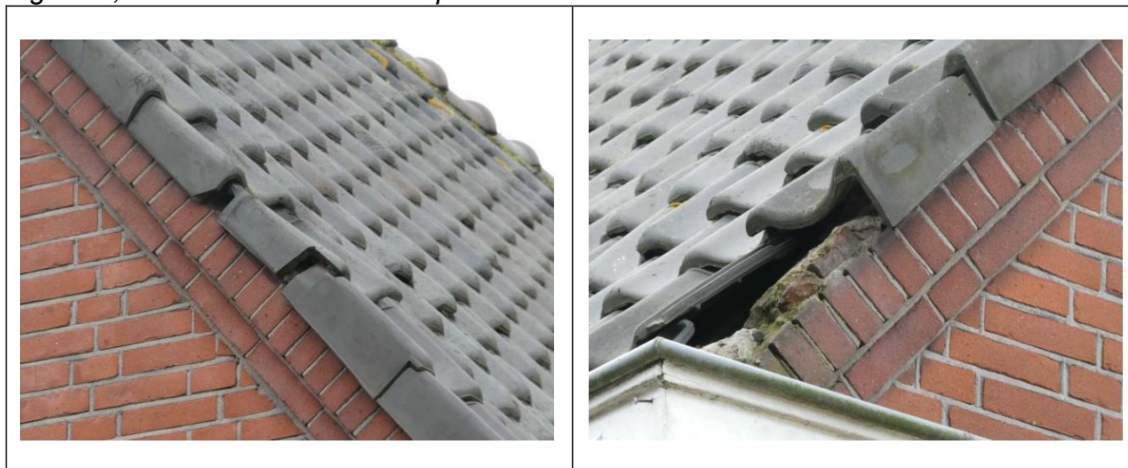
De muren van het café bevatten geen scheuren of gaten. Aan de oostzijde van het pand zijn wel ventilatiegaten aanwezig. Deze zitten op een hoogte van circa twee meter en komen uit in de kelder van het pand (zie figuur 3).

Figuur 3, Oostelijke muur met ventilatiegaten

De dakpannen liggen op een aantal locaties los. Tevens ontbreken er een aantal dak- en kantpannen. Langs de kantpannen en openingen in het dak kunnen vleermuizen het dak betreden (zie figuur 4). *Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen te bepalen is aanvullend onderzoek nodig.*

Figuur 4, losse en missende kantpannen

De boom in het plangebied beschikt niet over holtes waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in het plangebied kan worden uitgesloten.

Vleermuizen kunnen incidenteel gebruik maken van het plangebied als foerageergebied. Foerageergebied is alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Echter zijn er in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig. Westelijk van het plangebied is een groenvoorziening aanwezig en oostelijk de Hollandsche IJssel. Beide locaties kunnen door vleermuizen gebruikt worden als foerageergebied.

Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen overige soorten voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km).

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

Conclusie en aanbevelingen Quick Scan

Tabel 1 Gevolgen gebiedsbescherming

<u>Natuurgebieden</u>	<u>Gevolgen</u>
Natura 2000	Stikstofgevoelig Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein ligt op 9,80km afstand tot het plangebied. Door deze ruime afstand is een stikstofberekening niet nodig.
Habitattypen	
Soorten	Nee
NNN-gebieden	Nee
Omgevingsvisie/verordening	Nee

Tabel 2 gevolgen soortbescherming

<u>Soortgroepen</u>	<u>Overtreding verbodsbepalingen</u>
Algemeen	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bosmuis, Buning, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Vos, Wezel en Woelrat, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen vergunning aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de <u>zorgplicht</u> in acht genomen te worden.
Flora	Nee
Vissen	Nee
Reptielen	Nee
Zoogdieren	Nee
Overige soorten	Nee
Jaarrond beschermde nesten	Ja , de bebouwing in het plangebied biedt nestelmogelijkheid voor Gierzwaluw en Huismus. Om de aanwezigheid van deze soorten te bepalen is aanvullend onderzoek nodig.
Vogels	Nee . Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën	Nee , mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
Vleermuizen	Ja , de bebouwing in het plangebied biedt mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tevens zijn er tijdelijke vleermuiskasten aanwezig ter mitigatie voor de nieuwbouwwijk zuidelijk van het plangebied. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied te bepalen is aanvullend onderzoek nodig.

3 UITVOERING NADER VELDONDERZOEK

3.1 Inleiding, criteria en aanpak

Uit de Quick-Scan van Watersnip Advies bleek dat aanwezigheid van Huismus-, Gierzwaluw- en vleermuisverblijfplaatsen niet bij voorbaat uitgesloten kunnen worden (zie hoofdstuk 2).

Bij vleermuizen gaat het dan om de functies zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf en solitair winterverblijf. Het vleermuisonderzoek is afgestemd op deze functies voor de gebouwbewonende soorten Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger.

Uitgangspunten onderzoek

Veldinventarisaties vinden plaats volgens de richtlijnen die daartoe door het bevoegde gezag worden aangegeven, zoals voor vleermuisonderzoek in het 'Vleermuisprotocol' van het GAN (2021) en voor andere soorten in protocollen uit de betreffende kennisdocumenten of van de betreffende PGO.

Dit onderzoek is gebonden aan strikte perioden en overige criteria. Daarom is in de planning van achtereenvolgende ingrepen een tijdige inventarisatie nodig. Immers, uitvoering van werkzaamheden is pas toegestaan nadat onderzoek heeft plaatsgevonden en, zo nodig, vergunning is verkregen !

Criteria en aanpak vleermuisonderzoek

Mogelijk gebruik door vleermuizen kan in de onderhavige situatie bestaan uit kraam-, zomer- en paarverblijven. Het onderzoek om mogelijk gebruik als verblijfplaats door vleermuizen uit te kunnen sluiten omvat de volgende onderdelen:

- a) Voorzomeronderzoek naar mogelijk kraam- of zomerverblijf van dwergvleermuizen en van Laatvlieger.

Om dit gebruik uit te kunnen sluiten vergt dit 2x een avondonderzoek met tenminste 20 dagen ertussen in de periode vanaf half mei tot eind juni, met een extra (3e) onderzoeksmoment in de late nacht voor Laatvlieger.

Bij het voorzomeronderzoek dient tijdens de waarneemperiode vanuit één positie tenminste 75% van de te onderzoeken gebouwdelen voortdurend te overzien te zijn om géén moment van uitvliegen te missen. Indien dat niet mogelijk is vergt dat voor dat gebouwdeel inzet van een extra waarnemer.

- b) Nazomeronderzoek om een mogelijk paarverblijf of – territorium uit te kunnen sluiten: In de periode tussen half augustus en eind september is 2x een nachtonderzoek vereist met tenminste 3 weken ertussen. Dit onderzoek vindt voornamelijk plaats op basis van geluidswaarnemingen. Daarmee is het vereiste 'voortdurende overzicht' niet van toepassing zodat kan worden volstaan door met gebruikmaking van detectie-apparaatuur rond te lopen of te fietsen.

Door hierbij tevens later op de avond waarnemingen uit te voeren kan op basis van het vleermuisgedrag ook eventueel gebruik als solitair winterverblijf worden vastgesteld.

Aanpak vleermuisonderzoek

Het onderzoek gedurende het seizoen 2024 is gedaan middels zichtwaarnemingen en gebruik van batdetectors. Er is gebruik gemaakt van de detectors Elekon M, Elekon

Batscanner Stereo, Petterson D240x en D100. De methode is conform het Vleermuisprotocol 2021 en afgestemd op Gewone en Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger en op de functies zomer-, kraam- en paarverblijf en tevens middernachtelijk winterverblijfindicerend zwermgedrag.

De kans op andere soorten vleermuizen binnen het te onderzoeken gebied en object in deze situatie (type gebouw, locatie en ligging in verspreidingsgebied) is verwaarloosbaar. Het onderzoek is ook toereikend om dergelijke soorten aan te tonen. Veelal zal het gaan om niet specifiek aan deze locatie gebonden soorten en gedrag, zoals (hoog) overvliegende en/of foeragerende individuen.

Criteria en aanpak onderzoek Huismus

De vereiste onderzoeksfrequentie is afhankelijk van het onderzoeksmoment in het seizoen: dat aantal bezoeken kan het meest beperkt zijn tussen 1 april en 15 mei, waarin voor Huismus slechts 2 onderzoeksmomenten zijn vereist met 10 tussenliggende dagen.

Later in het seizoen is een groter aantal onderzoeksmomenten vereist. Om nesten uit te kunnen sluiten dient het onderzoek 's ochtends vroeg te worden uitgevoerd. Daarbij wordt op basis van het gedrag zoals nestbouw, voedseltransport, bedelende jongen, een zingend mannetje, een aanwezig paartje of balts, bepaald of er nesten aanwezig zijn.

Criteria en aanpak onderzoek Gierzwaluw

Om afwezigheid van nesten vast te kunnen stellen worden in de periode tussen 1 juni en 15 juli op 3 avonden met geschikte weersomstandigheden, waarnemingen gedaan vanaf enige tijd vóór zonsondergang tot enige tijd erna, gedurende ca. 3 tot 1 uur, afhankelijk van aanwezigheid van de vogels in de lucht en de gedragswaarnemingen. Indien op dezelfde locatie vleermuisonderzoek wordt verricht kan meestal één van de bezoeken voor Gierzwaluw, met die voor vleermuizen worden gecombineerd.

Het onderzoek dient kort voor zonsondergang te worden uitgevoerd. Op basis van het gedrag zoals rond gierende vogels ter hoogte van daken, bezoek van de nestplaats, in- en uitvliegende vogels en 'bouncen', wordt bepaald of er nesten aanwezig zijn. Bouncen wil zeggen dat de vogels roepend een potentiële nestplaats aanvliegen en er dan vlak vóór even in de lucht blijven hangen, waarschijnlijk bedoeld als een check voor een lege nestplek.

3.2 Uitvoering veldonderzoek en resultaten

Onderzoeksspecialist

Het onderzoek is uitgevoerd door [REDACTED], sinds 1987 full time praktiserend veldbioloog, gespecialiseerd in veldinventarisaties, faunaverplaatsingen en specifieke maatregelen voor flora en fauna. Afgestudeerd aan de Universiteit van Utrecht. Met als specialismen zoölogische ecologie m.b.t. vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen en floristiek, heeft hij zich tevens geschoold m.b.t. veldonderzoek naar grondgebonden zoogdieren, broedvogels en ongewervelde soorten.

Bij het voorzomeronderzoek naar vleermuizen wordt hij, indien nodig vanwege de 'overzichtelijkheid', geassisteerd door een tweede waarnemer met batdetector.

Veldonderzoek Huismus

Op 1 en 14 april 's morgens is onder geschikte omstandigheden gedurende een uur gecheckt op aanwezigheid en gedrag van huismussen.

Resultaten Huismus

Er zijn huismusnesten in/bij nabijgelegen panden, maar in het onderzocht pand kan aanwezigheid van huismussennesten worden uitgesloten (zie ook Data Bijlage 1).

Veldonderzoek Gierzwaluw

Op 8 en 14 juni en 1 juli is gedurende 2 uur van 1,5 uur voor zonsondergang tot een half uur na zonsondergang onder geschikte omstandigheden onderzoek verricht naar aanwezigheid en gedrag van gierzwaluwen.

Resultaten Gierzwaluw

Er zijn in het geheel geen gierzwaluwen in de buurt van het onderzochte pand gesignaleerd op momenten dat ze verwacht worden.

Aanwezigheid van gierzwaluwnesten kan worden uitgesloten.

Veldonderzoek Vleermuizen

Voorzomeronderzoek

Dit betreft onderzoek naar kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en eventuele solitaire winterverblijven. Omdat alle te onderzoeken structuren niét vanuit één standpunt zichtbaar waren, is er door twee personen geïnventariseerd.

Op 15 mei en 8 juni is vanaf rond zonsondergang en op 9 juni vanaf rond twee uur voor zonsopkomst met twee onderzoekers detectoronderzoek gedaan naar vleermuizen.

Nazomeronderzoek

Op 17-18 augustus en 12-13 september is gedurende 2 uur rond middernacht detectoronderzoek gedaan naar de functies van paarverblijfplaats. Gezien onderzoek hier uitsluitend op basis van geluid plaats vindt kan worden volstaan met één onderzoeker die zich door het gebied begeeft.

Resultaten Vleermuizen

Er zijn enkele waarnemingen van langs-vliegende gewone dwergvleermuizen gedaan. Er is geen sprake van een essentiële vliegroute noch zijn er zomer-, kraam- of paarverblijfplaatsen vastgesteld waarmee ook solitair winterverblijf kan worden uitgesloten (zie ook Data Bijlage 1).

Het onderzoek is ook toereikend om eventuele andere vleermuissoorten aan te tonen. Daarbij zou het hoogstens kunnen gaan om niet specifiek aan deze locatie gebonden soorten en gedrag, zoals (hoog) overvliegende en/of foeragerende individuen. De kans op andere soorten vleermuizen met binding aan de te onderzoeken locatie is echter nihil.

4 SAMENVATTENDE CONCLUSIES

Bevindingen Quick Scan:

In samenhang tussen literatuuronderzoek, veldverkenning en habitatbeoordeling en voor een deel tevens veldinventarisatie kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1) **Vigerende regelgeving gebiedsbescherming**

* Natura 2000:

Op de planlocatie zijn geen condities aanwezig welke gebruik door aangewezen soorten uit Natura 2000-gebied mogelijk maken: de regelgeving van de 'externe werking Natura 2000' is dus niet van toepassing (zie § 2.1).

* Stikstof - Aanvullingsbesluit Bal:

Er is géén berekening van de te verwachten stikstofdepositie nodig (zie § 2.1).

* Natuurnetwerk Nederland:

Het plangebied vormt géén onderdeel van het NNN of van 'bijzondere weidevogelgebieden' (zie § 2.1).

2) **Conclusie tot nader veldonderzoek**

De Quick Scan wijst uit dat nader veldonderzoek is vereist naar gebruik van de werklocatie door Huismus, Gierzwaluw als vergunningsplichtige soorten en en/of vleermuizen als vergunningsplichtige soortgroep (zie § 2.2).

3) **Bevindingen nader veldonderzoek**

In het kader van soortbescherming kan gebruik van de aanwezige boom en/of de bebouwing door Huismus, Gierzwaluw of vleermuizen kan worden uitgesloten (zie ook bijlage 1). Voor vleermuizen kunnen daarbij alle gebruiksfuncties worden uitgesloten.

Er is voor 'soorten' (flora en) fauna derhalve geen natuurvergunning vereist.

4) **Broedvogels**

Naast uitsluiting van jaarrond beschermde nesten kunnen wellicht wel 'overige' broedende vogels tijdens het broedseizoen (1 maart tot eind augustus) worden verwacht in begroeiing en aan gebouwen. Ze mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Sloop, kap en/of terrein opschonen dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden.

5) **Uitsluiting overige soorten**

Overige vergunningsplichtige soorten zoals van grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (insecten en slakken) kunnen worden uitgesloten op basis van verspreiding en/of de afwezige habitat (zie hoofdstuk 2).

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- Bal (2024). Besluit activiteiten leefomgeving: nieuw ingevoerde regelgeving m.b.t. onder meer flora & fauna in het kader van de Omgevingswet (1 januari 2024).
- Bij12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0
- Bij12 (2017). Wettelijk kader Besluit natuurbescherming, www.bij12.nl/onderwerpen/programma-aanpak-stikstof/wettelijk-kader/
- Bij12 (2023). Stikstof en Natura 2000. <https://www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/>
- Boesveld, A (2011), A. Gmeylig Meyling & R. de Bruyne, De Levende Natuur jg 112 nr. 3: Natuurbeheer, bescherming en biotoeppen van drie bijzondere Nederlandse slakken.
- Bos/ F. (2006), M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting. De Dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7, Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland.
- Broekhuizen/ Sim (2016), Kamiel Spoelstra, Johan B.M. Thissen, Kees J. Canters en Jan C. Buys (redactie): Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Uitgever Naturalis Biodiversity Center en EIS-Nederland, Leiden.
- Creemers (2009) Raymond.C.M. en Jeroen J.C.W. van Delft (Ravon)/ redactie: De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, EIS-Nederland, Leiden.
- Dijkstra/ Klaas-Douwe B. (2002), Vincent J.Kalkman, Robert Ketelaar, Michiel J.T. van der Weide: De Nederlandse Libellen (Nederlandse Fauna 4). KNNV Uitgeverij.
- DR 2009. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen en aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Brief van de Dienst Regelingen, ffw2009.corr.046 van 25 augustus 2009, Ministerie van LNV (thans EZ).
- Floron 2011. Nieuwe atlas van de Nederlandse Flora. Stichting Floron/ KNNV Zeist.
- GAN 2021: Het protocol voor vleermuisinventarisaties. Gegevensautoriteit Natuur, Zoordiervereniging VZZ en Netwerk Groene Bureau's, 2012. Na evaluatie aangepast voor 2017.
- Limpens/ H.J.G.A. (1997), K. Mostert en W. Bongers: Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van EZ (2016). Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen, versie 1.3 december 2016.
- Ministerie van LNV/ DG Stikstof (v.a. 2019): Handreiking beheer en onderhoud, Aanpak Stikstof.

- Musters/ Kees (1992). De Rugstreepad. Orgaan van de Stichting Duin, nr. 41, december 1992.
- NDFF (2023). Uitvoerportaal Nationale databank flora en fauna.
- NDFF/ Natuurloket (2023). Quickscanhulp, registratie in samenwerking tussen Het Natuurloket, Gegevensautoriteit Natuur en Regelink.
- NDFF/RAVON (2023). Online verspreidingsatlassen amfibieën resp. reptielen, <http://verspreidingsatlas.nl>.
- Provincie Utrecht 2017, Beleidskader wet natuurbescherming.
- Rijsewijk/ Arnold van (2006): Een Rugstreepad in de Polder. Uitgave Ravon Friesland, druk Messerschmidt Grafische Diensten, Roosendaal.
- REG 1979, Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van Europese Gemeenschappen inzake het behoud van de vogelstand (Vogelrichtlijn, EEG 79/409, laatstelijk gewijzigd in 2006).
- REG 1992/1997, Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van Europese Gemeenschappen inzake de instandhouding van de natuurlijke Habitats en de wilde flora en fauna (Habitatrichtlijn, EEG 92/43, laatstelijk gewijzigd in 1997).
- RvON 2021, Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten (zie ook DR 2009).
- Sovon 2002/ 2018. Vogelatlas van Nederland, redactie Fred Hustings & Kees Koffijberg. Kosmos uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Spitzen-van der Sluis, Annemarieke (2009) & Arnold van Rijsewijk. Voortplantingssucces van de Rugstreepad in een intensief gebruikt agrarisch landschap. Tijdschrift RAVON - 31, augustus 2009/ jg. 10 nr.4.

GEBRUIKTE TERMEN EN AFKORTINGEN

aangewezen soorten Natura 2000

soorten planten en/of dieren welke in een ministerieel besluit ten aanzien van een Natura 2000-gebied zijn aangewezen als specifiek met betrekking tot dat gebied te beschermen;

andere soorten (Bal)

eveneens beschermde soorten, niet behorend tot de soorten van Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn (Bijlage bij de Wet Natuurbescherming);

Bal Besluit activiteiten leefomgeving (onderdeel Omgevingswet);

baltsroep (vleermuizen);

lokroep van mannetjesvleermuizen als een ononderbroken reeks van social calls om vrouwtjes naar hun paarverblijf te lokken voor het paren;

batdetector

apparaat waarmee op basis van de verschillende frequenties van de ultrasone geluiden die door verschillende vleermuissoorten tijdens het vliegen worden geuit, kan worden vastgesteld welke soort het betreft;

echolokatie

om zich te oriënteren zendt een vleermuis een signaal uit dat weerkaatst op voorwerpen in de omgeving. De weerkaatsing (echo) vangt de vleermuis op met zijn oren waardoor hij de plaats (locatie) en de vorm van die voorwerpen kan bepalen.

externe werking Natura 2000

de geboden m.b.t. Natura 2000 zijn ook van kracht voor aangewezen fauna-soorten buiten een als zodanig aangewezen gebied wanneer zij daar ook significant gebruik maken voor functies zoals foerage, dagverblijf of hoogwatervluchtplaatsen (bijv. vogels) of voor overwintering (bijv. vleermuizen);

fauna

dierlijke organismen waaronder zoogdieren, vissen, vogels, amfibieën, reptielen, insecten en andere ongewervelden;

flora plantaardige organismen zoals houtgewassen, kruidachtige gewassen, grassen en waterplanten;

flora- en fauna-activiteit

indien een ruimtelijke ingreep een mogelijk gevolg heeft voor een *'van nature in het wild levend dier of plant'*, ongeacht of deze soort volgens de Omgevingswet beschermd is;

foerageren

naar voedsel zoeken, voedsel verzamelen;

GAN Gegevensautoriteit Natuur, onafhankelijke overheidsinstantie met de verantwoordelijkheid voor het verzamelen van natuurgegevens, ingesteld door het Ministerie van LNV (thans EL&I);

habitat

typische woonomgeving van een bepaalde soort;

Habitatrichtlijn, HR-soorten

soorten planten of dieren welke zijn opgenomen in de verschillende Bijlagen van de Europese habitatrichtlijn:

Bijlage IV: dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd;

kraamverblijf (vleermuizen)

een vaste holte of spleet (in boom of gebouw) waar vleermuizen worden geboren en gekraamd totdat ze vliegvlug zijn;

NDFF

Nationale Databank Flora en Fauna;

NNN Natuurnetwerk Nederland;

Omgevingsdienst

regionale uitvoeringsdienst in opdracht van gemeenten en provincies, voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van natuur en milieu;

Omgevingswet (Ow, januari 2024):

nieuwe wetgeving in het kader van de ruimtelijke ordening, waaronder ook natuurwetgeving (i.p.v. Wet natuurbescherming / Wnb)

Onderdelen van de Ow:

Ob = Omgevingsbesluit

Bkl = Besluit kwaliteit leefomgeving

Bal = Besluit activiteiten leefomgeving

Or = Omgevingsregeling

ongewervelde soorten

diersoorten zónder dan wel met een uitwendig skelet, zoals weekdieren, kevers, mieren en insecten;

paarterritorium

een beperkt ruimtelijk gebied in de directe nabijheid van het paarverblijf van met name gewone dwergvleermuizen waar een mannetje rondvliegt en met een specifieke sociale werfroep vrouwtjes naar het paarverblijf lokt;

paarverblijf

een vaste holte of spleet (in boom of gebouw) waar met name ruige dwergvleermuizen hun vrouwtjes naartoe lokken om er te paren;

PAS Programmatische Aanpak Stikstof;

RAVON

Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland;

RvON

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (voorheen Dienst Regelingen);

social call

communicatiesignalen tussen vleermuizen;

soortgroep

groep organismen van dezelfde klasse of ondersoort: vaatplanten, mossen, zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, insecten;

'ter zake kundige' (Ffw/ Wnb)

een persoon die:

* op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt ecologie, en/of

* als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, en/of

* zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van soortbescherming en is aangesloten bij de daarvoor bestaande organisaties/ PGO's zoals RAVON, VZZ, SOVON, FLORON enz. (bron: Ministerie van LNV/ EZ);

vaste verblijfplaatsen (Ffw/ Wnb)

zomer-, winter- of paarverblijfplaatsen, vaste migratie- en vliegroutes en cruciale foerageerplekken van vleermuizen; vaste voortplantingslocaties van amfibieën; vaste verblijfplaatsen van Kleine modderkruiper, e.d.; schuil- en broedplaatsen van vogels welke jaarlijks opnieuw als zodanig worden gebruikt;

Vergunningsplichtig geval

dit betreft schadelijke handelingen ten aanzien van álle inheemse soorten die níét onder een provinciale vrijstelling vallen en waarvoor bij te verwachten schade door een ruimtelijke ingreep, aanvraag van een provinciale vergunning vereist is;

verspreidingsgegevens/ -onderzoek

met steekproefonderzoek vastgestelde gebieden waar een bepaalde soort verwacht kan worden;

Vogelrichtlijn, VR-soorten

vogelsoorten die zijn opgenomen in de Europese Vogelrichtlijn;
 volgens het Europese recht wijzen de lidstaten beschermingszones aan om voor alle aangewezen soorten een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen om populaties van deze soorten in stand te kunnen houden;

vrijstelling, provinciale (onderdeel Provinciale omgevingsverordening)

een in het kader van Wnb geregelde provinciale toestemming tot onder meer het verstoren of (per ongeluk, onvermijdelijk,) doden van beschermde dieren en/of vernietigen van beschermde planten en hun groeiplaats, geregeld voor categorieën zoals aangegeven in de Bijlage bij Wnb Onderdelen A & B;

werfroep (vleermuizen), zie baltsroep;

wettelijk belang (Wnb)

in de natuurwetgeving zijn een aantal verschillende belangen opgenomen op basis waarvan het beschermingsregime met betrekking tot soorten van de Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn, mede wordt genuanceerd;

winterverblijf

een plek (in boom, gebouw of in de bodem) welke door een faunasoort wordt gebruikt om vorstvrij te overwinteren;

algemene zorgplicht

de in de wet vastgelegde plicht (art. 2) dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Overigens geldt de zorgplicht ook voor planten (LNV 2005);

zwermen (vleermuizen)

gedrag dat veel vleermuissoorten vertonen voordat zij hun verblijfplaats binnenvliegen, en dat zich kenmerkt door herhaaldelijk naderen (aanvliegen) van de toegang van de verblijfplaats zonder deze definitief te betreden;

zwermlocatie (vleermuizen)

locatie waar vleermuizen in herfst of voorjaar zwermen, vaak bij of in winterverblijfplaatsen.

BIJLAGE 1 – DATA VELDONDERZOEK

Data, waarnemingen en omstandigheden periode mei-september 2024

Verklaring:

Ppip = Gewone dwergvleermuis

1 april 2024 – onderzoek huismussen

Om 9.00-10.00 uur, temperatuur 9 graden, WK 2, 7/8 bewolking

Kauwtjes op de schoorstenen, maar ze gaan er niet in.

Huismussen kwetterend in een heg aan overkant van de straat (naast nr 22) en aanwezig bij nrs. 8 en 6.

14 april 2024 – onderzoek huismussen

Om 8.30-9.30 uur, temperatuur 10 graden, WK4, 6/8 bewolking

Alleen verderop bij twee woningen (nr. 6 en 8) 2 paartjes mussen.

15 mei 2024 - vleermuisonderzoek

Zonsondergang 21.31 uur

onderzoek 21.20-23.20 uur door [REDACTED]

16-14 graden, WK 2, 8/8 bewolking, aan begin een kwartier motregen.

22.10 Ppip zeer kort waargenomen, doorvliegend

22.30 Ppip zeer kort waargenomen, doorvliegend

22.57 Ppip zeer kort waargenomen, doorvliegend

23.21 Ppip zeer kort waargenomen, doorvliegend

Tussenconclusie: voorlopig geen indicatie voor aanwezigheid vleermuizen in gebouw.

8 juni 2024 – onderzoek Gierzwaluw en vleermuizen

Zon onder 22.01 uur

onderzoek gierzwaluw: 20.30-22.30 uur

13 graden, WK 2, 0/8 bewolking

onderzoek vleermuizen: 21.50-10.00 uur door [REDACTED]

12 graden, WK 2, 0/8 bewolking

22.55 eerste vleermuis: Ppip langsvliegend aan overzijde straat

23.13 Ppip langsvliegend

23.23 idem

Geen gierzwaluw te bekennen bij onderzoekslocatie, slechts één in totale luchtruim (ver weg snel doorvliegend).

9 juni 2024 - vleermuisonderzoek

Zonsopkomst 5.20 uur

onderzoek vleermuizen: 3.20-5.18 uur door [REDACTED]

9 graden, WK 2, 0/8 bewolking, droog

3.42 Ppip langsvliegend

3.51 idem

4.06 idem

Tussenconclusie: voorlopig geen indicatie voor aanwezigheid vleermuizen in gebouw.

14 juni 2024 – onderzoek Gierzwaluw

Zon onder 22.05 uur

onderzoek gierzwaluw: 20.30-22.30 uur, 19 graden, WK 2, 3/8 bewolking, droog
Geen gierzwaluw waargenomen.

1 juli 2024 – onderzoek Gierzwaluw

Zon onder 22.04 uur

onderzoek gierzwaluw: 20.30-22.35 uur, 18-15 graden, WK 3, 7/8 bewolking, droog
Geen gierzwaluw waargenomen.

17-18 augustus 2024 - vleermuisonderzoek

onderzoek paarverblijven vleermuizen: 22.30-00.30 uur,

18-17 graden, WK 2, 8/8 bewolking, droog

slechts enkele malen zeer kortstondig (doorvliegend) Ppip gehoord.

22.42 enkele sociale roepjes Ppip hoorbaar

12-13 september 2024 - vleermuisonderzoek

onderzoek paarverblijven en zwermgedrag vleermuizen: 22.30-01.30 uur,

9-8 graden, WK 2, 0/8 bewolking, droog

Aan het begin soms baltsroepen Ppip hoorbaar van verre.

Slechts enkele keren kwam een Ppip binnen detectieafstand met echolocatiegeluiden.

Conclusie veldonderzoek:

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van Huismus en Gierzwaluw en de gebruiksfuncties zomer-, kraam-, paarverblijfplaats en winterverblijf van vleermuizen, kunnen worden uitgesloten.
